

Weiner Sennyei Tibor

IRKAFIRKÁK

„Indiában az előadó szabadságának mértéke saját kreatív egyéniségétől függ. Bármely szerző dalát akár sajátjaként énekelheti, ha rendelkezik akkora teremtő erővel, hogy előadásában, melynek során a kölcsönkapott dallam általános törvényeihez igazodik, alkotó módon saját tehetségét is kellő érvényre juttassa.”

Tagore Einsteintel beszélget (1930)

1.

Eljuttatom hozzád ezeket az irkafirkákat. Nem csak azért, mert kérted, hogy írjam le őket, hanem mert annyira örültem neki, hogy végre valaki megkérdez.

Persze most mondhatnád, hogy költő vagyok, előadásokat tartok és megjelennek az írásaim. Mondhatnád, hogy itt és mindenütt szavallatom, amit gondolok.

Tudnod kell, hogy nagyon ritkán kíváncsiak rám. Úgy értem, én-reám. Különösképpen a nők. Van valami homályos elképzelés bennünk is, de főleg bennetek: európaiakban arról, hogy milyen a költő. Ha rám néztek, a kezem szépségét figyelitek, s nem azt, amire mutatok. Szavaim sem vetítenek világokat a tudatotok vásznaira. Ti csak mély szemeimbe meredtek.

Vannak kivételek.

Ilyen vagy te is, csak ezért írom le neked, hogy milyen volt ez a rövid, nagyon rövid idő Balatonfüreden.

2.

Korányi főorvossal, Pott Lujzával - a német szobrásznővel, és az általad is jól ismert Mahalinobis házaspárral érkeztem.

Állítólag idén különösen szép volt az ősz. Magnóliafák alatt sétáltam, amelyek roskadoztak a virágtól. Közös barátnőnk szerint, ki folyton hazavágyódik, ezek a virágok olyanok, mint az úszó lóbuszok.

Eluralkodott rajtam az a hangulat, hogy most jó lesz, s éreztem, meg fogok gyógyulni végre. A Napra koncentráltam a tó felett.

A szanatórium teljes második szintjét átadták nekünk. Hiába mondtam, hogy nyolc szoba kissé talán sok lesz. Kiálltam a teraszra. Akkor már tudtam, hogy ezt meg fogom majd írni neked.

A felhőket figyeltem. A felhőket, amelyek aranyukat odaadják a lenyugodó Napnak, s a felkelő Holdat csak halovány mosollyal fogadják.

3.

Reggelire teát, vajjal kenyeret, narancsdzsemet hoztak be. A teát üresen szeretem. A szolgálólány olyan szép volt, hogy azt kellett mondanom, királynőnek kellene lennie. Tudom, ezt nem fogod helyeselni. A főorvos szerint sem ártana nekem egy kis édesség. Cukrozták tehát a teámat.

Lenyűgözött a levelek és virágok színáradata. Az ősz visszavonhatatlanul bejelentette, hogy a zöldet zsákmányának tekinti, s aranyárgára cserélte mindenütt. Néha hosszan elnézegettünk egy-egy tűzvörös falevelet. A füredi őszt nem leírni, látni kell. Sárga és vörös keveredik. Papírhajóim billegve úsztak el a tavon, tétlen óráim terhével. Egy csapat gyermek álldogált pár lépésre tőlünk. Virágot szedtek nekem. A virág éneklésre csábított.

Most is, ha dolgozok, Isten figyelmét érzem, de ha éneklek, tud meg: a szeretetét.

4.

A Tibor-fürdőbe mentünk esténként, ahogy az illik. Megvártuk, míg lemegy a Nap, s kíséretemmel együtt átsétáltunk.

Az égen csillagok, a bokrok aljában sok kicsiny világló bogárka, akik nem tudnak felettük az éj csillagairól.

Ezek a fürdők, olyanok, mintha a Gangesz vizében fürödnének. Látomásaim szentjánosbogarak, az elven fény táncoló pontjai. Bármilyen sötét is legyen: felcsillannak. Visszafelé sétálva arra gondoltam, hogy Isten ugyanolyan mosollyal nézi e porban fénylő bogárkák egyetlen éjjelét, mint a csillagok korszaknyi éjszakáját.

5.

Horváth doktorral beszélgettem sokat a fürediek közül. Talán ezt helyeselni fogod. Reggelente vele sétáltam.

Korán keltem, hiszen ismersz. Akkor szeretek ébredni, amikor elhervad ez a tarka virág, a hajnal, és megjelenik a Nap. Az egyszerű fény fehér gyümölcse. Akkor, amikor a harmatcseppet bámulhatom a levél hegyén, ahogy pici glóbuszában is tökéletesen ismeri a Napot. Akkor, amikor elmúlnak szorongásaim szívem tájékáról. Amikor rád gondolhatok, anélkül, hogy ezt bárki is tudná. Akkor szeretek ébredni, amikor itt a fény.

Tudom, hogy ugyanaz a Nap új tájakon születik meg újra és újra, itt és Indiában, végtelen hajnalok gyűrűjében. Ebben a végtelen hajnalban ébredek én.

Minden áldott reggel arra gondolva, hogy szeretlek.

6.

Vasárnap szertartásra gyűltek a hívők. Nagyon emlékeztettek ezek a szép és őszinte emberek az otthoniakra.

Verseket írtam, s a dalokban, úgy hiszem, hogy megérintem Istent épp csak annyira, ahogyan a hegy vízesése érezheti úgy, hogy érinti a távolban a tengert.

Séta közben. A templom szent homályából kiszaladtak a gyerekek, és lekuporodtak a porba. Ugye szerinted is nézi őket Isten? Nézi őket, és lehet, hogy a papról megfélelkeznek.

Aztán ahogy sétáltunk fel a dombra, szóba jött a halál. Eltűnődtem azon, amit a magyar doktor mondott.

Szerinte a valódi vég nem a határok elérése, hanem a beteljesedés, ami határtalan.

Szerintem Isten világát, így világunkat is folyvást megújítja a halál, míg egy titánnak önnön létezése elegendő ahhoz, hogy mindig megsemmisüljön.

A domb tetejéről csodálatos kilátás nyílt a tóra. Sötét mélyéből költeményeit liliomként ontja felfelé, és a Nap mondja néki, hogy jó. Nekem csak te tudnád igazán megmondani ezt.

7.

Már fent láttam, mennyire szomorkodnak felhőim a sötétben. Elfelejtették, hogy a napfényt maguk rejtették el. Mire leértünk, a szél vihart támasztott. Hevesen csapkodta a szanatórium spalettáit. A szép szolgálóleány szoknyájában imbolyogva küzdött velük a teraszon.

Segítségére siettem és véletlenül megérintettem a kezét.

A szerelem megbocsátásával büntet. Van rosszabb. A sértett szépség, aki szörnyű hallgatással.

8.

Az ebédet mindig megbeszéltem a szakáccsal, aztán a közeli falvakba is elsétáltam.

A mezőn újra megértettem a lótosz és a fű szépségét. Bár a mennynek ajánlja szépségét a lótosz, de a fű szolgálatát nyújtja a földnek.

A helyiek csöndes tisztelete nagyon jól esett. Emberszámba vettek, s értékelték. Füred mellett, kis erdős részen, favágókkal találkoztam.

Éppen pihenőjük volt.

Nem hiszem, hogy eszükbe jutott volna, hogy a fa felszabadítása a talaj fogságából nem szabadság a fának. Tüzet raktak, s hagyták, hogy szóttanul lekuporodjanak melléjük. Teát melegítettek, s én azon gondolkodtam, hogy mint lobban fáiban lángra a Föld áldozati tüze.

Vajon egyszer elég majd az összes erdő, s az áldozati tűzhely a világunk lesz? Életünk áldozat az ő szeretetéért. A teljes élet. Nem a pusztulás.

9.

A szomszédos város iskolájából érkeztek gyerekek. Énekeltek és táncoltak. Nagyon tetszett volna neked is.

Koszorút vittem az ő nagy költőjük emlékhelyére, aki itt élt. Koszorút és szép virágokat. Néha eszembe jut, amit mondtál, hogy szigorú tekintetét a büszkeség kövekbe vési, de a szeretet virágokba rejti el. Én azt az érzést akartam megmutatni nekik, amely egyre jobban erősödött bennem, mióta ott voltam.

Mintha lenne valami közös vonás Magyarország és hazánk, India között.

10.

Elhatároztam, hogy megújítom az ősi rítust. Rksa-ropana. A fáültetés rítusa. Fát ültetek.

Szeretnék majd otthon is, Sántinikétánban. Fám árnyéka majd mindenkié lesz, aki arra jár. Gyümölcse csak az egyetlené, akire várok. Azt a fát Füreden tartózkodásom emlékére ültettem, mivel sehol máshol nem kaptam annyi mindent, mint ott. Több volt ez pusztá kezelésnél. Az atyafiság érzésének ébredése volt. Éreztem, olyan nemzet földjén járok, mely érzelmileg rokon Indiával.

11.

Minden újra könnyűnek és szépnek tűnt. Úgy éreztem, nem lesz semmi gond. Itt is elmúlik majd ez az ősz. Tél jön és újra tavasz.

A tavasz pedig egyedül a pillanat kedvéért hinti szét s nem a jövő gyümölcsei miatt a virágok szirmait.

Gondolj néha arra, ami miatt e szép, rokonlelkületű ország derék embereinek vendégszeretetét élvezhettem. A szívemre.

12.

Eljutnak majd hozzád ezek az irkafirkák? Nem tudom.

Él bennem egy elképzelés Istenről és a szeretetről, de főleg az életről. Az életről, hogy milyen is az élet, ha az ember költő.

Talán majd válaszolsz erre, mert látod, le mertem írni neked, hogy milyen volt ez a rövid, nagyon rövid idő Balatonfüreden. Nélküled.